

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีวิธีการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 160 คน และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ เครย์ซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, อ้างถึง บุญชม ศรีสะอาด, 2543 : 40) การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยใช้วิธีจับสลากตามรายชื่อนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา (ป.1 - 6) และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1 - 3) ในแต่ละช่วงชั้น จำนวน 113 คน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ปกครอง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ระดับก่อนประถมศึกษา	18	13
ระดับช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 - 3)	32	23
ระดับช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 - 6)	43	30
ระดับช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 - 3)	67	47
รวม	160	113

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้แบ่งออกได้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม และรายได้ครอบครัวต่อเดือน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการระดมทรัพยากร

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยอาศัยแนวทางจากกรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework) เป็นสำคัญ ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถาม

เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วยอายุ ความสัมพันธ์กับนักเรียน ระดับการศึกษา ตำแหน่งทางสังคม และรายได้ครอบครัวต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 4 ระดับ ได้แก่ ระดับความพร้อมการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์ ระดับความพร้อมการมีส่วนร่วมแบบบางส่วน ระดับความพร้อมการมีส่วนร่วมแบบทั่วไป และไม่มีความพร้อมการมีส่วนร่วม โดยตรวจสอบและให้น้ำหนักคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 3 2 1 และ 0 คะแนนตามลำดับ ในด้านหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 10 ข้อ ด้านการจัดการเรียนการสอน จำนวน 10 ข้อ และด้านการระดมทรัพยากร จำนวน 10 ข้อ รวมจำนวน 30 ข้อ โดยกำหนดเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

3 คะแนน หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมในทุกขั้นตอนของการมีส่วนร่วมในลักษณะร่วมรับรู้ ร่วมปฏิบัติงาน และร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เรียกว่า การมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์

2 คะแนน หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางขั้นตอนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะร่วมรับรู้ และร่วมปฏิบัติงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เรียกว่า การมีส่วนร่วมแบบบางส่วน

1 คะแนน หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมบางขั้นตอนการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในลักษณะร่วมรับรู้ เรียกว่า การมีส่วนร่วมแบบทั่วไป

0 คะแนน หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลไม่มีความพร้อมที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมในทุกขั้นตอนไม่ว่ากรณีใด ๆ ทั้งสิ้น

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยให้ระบุขอบข่ายของกิจกรรมการศึกษาที่เป็นประเด็นสภาพปัญหามากที่สุดที่ส่งผลกระทบต่อความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในแต่ละด้าน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหานั้น

ในกรณีที่ผู้ปกครองที่ไม่ได้รับการศึกษา สูงอายุ และมีปัญหาด้านการอ่านหรือด้านสายตา ผู้วิจัยได้เสนอให้ใช้การสัมภาษณ์ประกอบการตอบแบบสอบถาม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขการใช้ภาษาและถ้อยคำต่าง ๆ แล้วนำมาประมวลเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 ชุด และนำข้อมูลที่ได้มาหาความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ ครอนบาร์ช (Cronbach, 1984 : 60) พบว่ามีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.9387

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประสานกับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อจัดทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียน
2. ประสานงานโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อออกหนังสือแจ้งผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และอำนวยความสะดวกกับผู้วิจัยในการเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบสอบถามด้วยตนเอง
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ (SPSS) การวิเคราะห์ดำเนินการตามระเบียบวิธีทางสถิติและตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและสมมติฐานการวิจัย
 - 2.1 วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

สมมติฐานข้อที่ 1 ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบบางส่วน

สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลผลความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามค่าเฉลี่ย ดังนี้

2.01 - 3.00 แสดงว่าความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบสมบูรณ์

1.01 - 2.00 แสดงว่าความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบบางส่วน

0.00 - 1.00 แสดงว่าความพร้อมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่ในรูปแบบการมีส่วนร่วมแบบทั่วไป

2.2 วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่จำแนกตามสถานภาพผู้ปกครอง

สมมติฐานข้อที่ 2 ความพร้อมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ มีความแตกต่างกันตามสถานภาพผู้ปกครอง สถิติที่ใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างโดยใช้ค่าสถิติทีเทสต์ (t-test)

2.3 วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านกองแขก อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ สถิติที่ใช้ การแจกแจงความถี่ และบรรยายประกอบ